راهنمای نصب X_HPersianو FarsiT_EX در MikTeX2.8^{*}

محمّد فرشی ۵ بهمن ۱۳۹۱

(X_HPersian) به طور کامل (Miktex 2.8) ا نصب ۸

با توجه به باگ موجود در نصب نرم افزار، نصب کامل در اکثر اوقات در میانه کار متوقف شده و کامل نمیشود و در این حالت قابل استفاده نیست. برای نصب از روش نصب پایه که در ادامه آمده است استفاده نمایید. نتیجه نهایی در نصب پایه، در صورتی که تمام مراحل انجام شود با نصب کامل یکی است.

- ۱. از پوشه 91–10–11–Miktex 2.8 فایل setup–2.8.3553 را اجرا کنید. (شکل ۱ را ببینید).
 - ۲. در پنجرهٔ باز شده ... Accept the Miktex را تیک زده و روی Next کلیک کنید.
- ۳. در پنجره بعدی Complete Miktex را انتخاب کنید و روی Next کلیک کنید. توجه: با توجه به باگ موجود در این نسخهٔ میک تک، ممکن است در انتهای نصب، برنامه نصب با پیغام خطای !Filename database capacity exceeded متوقف شود. در این صورت نصب ناقص است و باید پس از حذف مسیر ایجاد شده، نسبت به نصب Basic اقدام شود که روند آن در زیر آمده است.
 - ۴. در پنجره بعدی ... Anyone who use را انتخاب کنید و روی Next کلیک کنید.
- ۵. در پنجره بعدی مسیر مورد نظر برای نصب را انتخاب کنید و روی Next کلیک کنید. دقت کنید که تمام نام مسیر باید به انگلیسی باشد وگرنه در اجرای برنامه مشکل ایجاد خواهد شد. نصب برنامه به فضای هارد تقریبا ۲ گیگا بایت نیاز دارد و روند نصب بسته به سرعت کامپیوتر شما ممکن است تا ۲ ساعت طول بکشد.
- ۶. پس از اتمام نصب، فونتهای موجود در پوشه Xepersian-fonts را روی ویندوز نصب نمایید. توصیه میشود در صورت موجود بودن فونتها، آنها رونویسی شوند.
 - ۷. در این مرحله X_IPersianنصب شده و قابل استفاده است.
- ۸. جهت ویرایش متون خود باید از ادیتورهای پشتیبانی کننده یونیکد استفاده نمایید. نوع ادیتور نقشی در فرآیند حروفچینی ندارد. در ادامه نصب و استفاده از ++Notepad آمده است.

^{*}دلیل عدم نصب ورژن ۲.۹ این است که این ورژن با X_IPersianسازگار نیست.

iKTeX 2.8.	3541 Installer	
Copying C MiKTe	onditions <is certain="" conditions.<="" freely="" redistributable="" th="" under=""><th>MiK T_EX</th></is>	MiK T _E X
Redistri	buting MiKTeX	
To the freed within Softwoorts That	we best of our knowledge, all software in thi y redistributable (libre, that is, not neces n the Free Software Foundation's definition rare Guidelines. If you find any non-free fil uct us (references given below). said, HiKTeX has neither a single copyright	s distribu sarily grs and Debiar es include holder nor
<		
	the MiKTeX copying conditions.	_
1	< <u>Back</u> <u>Next</u> >	Cancel

hared Installation		M
You have the option to share the MiKTeX installation wit 1	h other users.	Ť
Install MiKTeX for:		
Anyone who uses this computer (all users)		
O Only for: M. Farshi		
	2	
	2	

MiKTeX 2.8.3541 Installer	
Settings Set your preferences.	MiK T _E X
Preferred paper: 44	
Install missing packages on-the-fly: Ask me first 🔽	
Kack Mext >	Cancel

شکل ۱: پنجرههای نصب (ترتیب از چپ به راست) ۲

۲ نصب Miktex به شکل پایه

با توجه به باگ موجود در این نگارش میک تک، و همچنین محدودیت فضای هارد کاربران میتوان از نصب پایهای میک تک استفاده کرد. در این نصب فقط قسمتهای اصلی نصب شده و تمام بستهها نصب نمیشوند. فضای اشغال شده هارد در این حالت حدود 200 مگابایت است. بستههای دیگر نیز در صورت نیاز به آنها در پردازش یک متن، سوال شده و با تعیین نصب از طریق اینترنت و یا مشخص کردن نصب از میسر نصب یا CD/DVD نصب انجام خواهد شد. این کار فقط برای بار اول استفاده از بسته اتفاق میافتد و پس از یک بار نصب دیگر نیاز به نصب مجدد نیست. لذا لازم است فایلهای نصبی میک تک و یا دسترسی به اینترنت پرسرعت حداقل در ابتدای کار داشته باشید تا تمام بستههای مورد نیاز شما نصب شود.

روند نصب مشابه نصب کامل MikTeX است و تنها در مرحلهٔ ۳ به جای Complete Miktex، گزینهٔ Basic روند نصب مشابه نصب کامل MikTeX است و تنها در مرحلهٔ ۳ به جای Miktex را انتخاب کنید. در صورت تمایل به نصب تمام بستهها میتوانید روند زیر را پس از نصب پایهای طی کنید.

- در قسمت (Admin) Start => All Programs => Miktex2.8 => Maintenance (Admin) گزینهٔ را انتخاب کنید. (شکل ۲ را ببینید). کمی منتظر بمانید تا پنجره باز شود و لیست بستهها بیاید.
- ۲. از منوی Repository گزینهٔ Repository را انتخاب کرده و گزینهٔ Repository را بزنید و Packages shall را بزنید و Change Package repository را بزنید و Browse میک تک است (پوشه Next) را بزنید. از پنجره باز شده Browse را بزنید و پوشهای که فایلهای نصبی میک تک است (پوشه 10–10–11–10) را انتخاب کنید و Finish را انتخاب کنید. منظور از مسیر فایلهای نصبی، مسیری است که روی آن فایل setup-2.8.3553 وجود دارد و از آنجا آن را اجرا کرده بودید.
 - ۳. در پنجره باز شده از منوی Edit گزینهٔ Select Installable Packages را انتخاب کنید.
- ۴. پس از مشخص شدن بستهها، روی علامت + روی گوشهٔ سمت چپ بالای پنجره (زیر منوی File) کلیک کنید
 و مسیر قرار گرفتن فایلهای نصبی را انتخاب کرده و Next را بزنید.
- ۵. نصب بسته ها بسته به سرعت کامپیوتر شما ممکن است ۱ تا ۲ ساعت نیز طول بکشد. توجه: در صورت متوقف شدن نصب بسته ها با پیام خطا، مراحل ۳ و ۴ را تکرار کنید. در صورت تکرار پیام خطا، پنجره را ببندید و مراحل ۱ تا ۴ فوق را دوباره تکرار کنید. ممکن است لازم باشد چند بار این کار صورت گیرد.

۳ نصب ++Notepad

ادیتور ++Notepad به دلیل قابلیت فارسی نویسی و همچنین از راست به چپ نویسی و امکان اجرای دستورات خط فرمان در ادیتور، انتخاب مناسبی برای نوشتن متون است. برای فعال کردن قابلیت اجرای دستورات خط فرمان با استفاده از کلید ،F۶ پس از نصب نرم افزار ،++Notepad فایل Notepad_Il_Unicode.zip را در پوشه plugins از مسیری که ++Notepad در آن نصب شده است باز کنید. حال با زدن کلید ۶۶ در ادیتور، پنجره اجرای دستور باز میشود.

نمونه دستوری که میتوانید وارد کنید به صورت زیر است:

Microsoft Word 2010	m avast! Free Antivirus))	SumatraPDF xindy-win		•
	🚡 MiKTeX 2.8		🛅 Help	ł	• •
Notepad++	m High-Speed Internet Options		 Maintenance Maintenance (Admin) 	•	🔞 Package Manager (Admin)
All Programs >	m KamanNewArt	۰ſ	iKTeX on the Web	۲	SettinLocation: C:\Program Files
	Microsoft Office Microsoft Outlook with Business Contact Manager	:	Y Previewer Y TeXworks		Update (Admin)
🔧 start 🔵 🌈 🧕	microsoft Silverlight	•	i Ghostgum		•

₩ N	tiKTeX	Package Manager (Admin)	y	
File	Edit Vi	ew Task Repository Help		
: +	Selec	t All Ctrl+A		1
Man	Selec	t Installable Packages	Size	Packaged
12m	Selec	t Updateable Packages (Furmalsticareaticareation)	404942	2011-07-15
aOpo	oster	(Formats)LaTeX)LaTeX contri	ib 218999	2004-02-13
a4w	ide	\Formats\LaTeX\LaTeX contri	b 137098	2011-01-07
aSco	omb	(Formats)LaTeX)LaTeX contri	b 100272	2010-02-22
abc	.6.4	(Formats)LaTeX)LaTeX contri	b 53765	2003-00-23
abra	ices	\Uncategorized	205574	2012-09-05
abst	ract	\Formats\LaTeX\LaTeX contri	b 185342	2009-09-03
abst	yles	\Uncategorized	292251	2011-07-15
ache	emso	(Oncategonzeu)Formats)) aTeX)) aTeX contri	ib 562750	2009-04-21
acm	conf	\Formats\LaTeX\LaTeX contri	ib 285750	2001-05-31
acro		\Obsolete	777441	2012-08-06
acro	flex	\Formats\LaTeX\LaTeX contri	Ь 841219	2010-09-27
acro	memory nym	\Formats\LaTeX\LaTeX contri \Formats\LaTeX\LaTeX contri	b 9594365 b 318405	2012-01-02 2010-09-11
	1953	ie in endrem in	1 1010101	

<u>File E</u> dit <u>V</u> ie	w <u>T</u> ask <u>R</u> epository <u>H</u> elp	
+ - 1	а	
Name	Category	Size
12many	\Formats\LaTeX\LaTeX contrib	404942
a0poster	\Formats\LaTeX\LaTeX contrib	218999
a4wide	\Formats\LaTeX\LaTeX contrib	137098
a5comb	\Formats\LaTeX\LaTeX contrib	100272
aastex	\Formats\LaTeX\LaTeX contrib	2359160
abc	\Formats\LaTeX\LaTeX contrib	53765
abraces	\Uncategorized	205574
abstract	\Formats\LaTeX\LaTeX contrib	185342
abstyles	\Uncategorized	292251
accfonts	\Uncategorized	191416
achemso	\Formats\LaTeX\LaTeX contrib	562750
acmconf	\Formats\LaTeX\LaTeX contrib	285750
acro	\Uncategorized	777441
acroflex	\Formats\LaTeX\LaTeX contrib	841219
acromemory	\Formats\LaTeX\LaTeX contrib	9594365
	1 = 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 +	

شکل ۲: پنجرههای نصب (ترتیب از چپ به راست)

NPP_SAVE
cd \$(CURRENT_DIRECTORY)
xelatex \$(NAME_PART)

برای تایپ از راست به چپ کلیدهای Alt+CTRL+R را بزنید و برای از چپ به راست نویسی کلیدهای Alt+Ctrl+L را بزنید.

برای نیم فاصله، کلید استاندارد Ctrl+SHift+۲ است که در این ادیتور به دلیل استفاده از این ترکیب برای کار دیگری عمل نمیکند. برای عمل کردن آن باید این ترکیب کلید را از ادیتور حذف کنید. برای این منظور از منوی settings -> Shortcut Mapper در برگه Main Menu در ردیف حدودا ۸۰ این ترکیب را پیدا کرده و به چیز دیگری (مثلا CTRL+Shift+T) عوض کنید.

پس از این کار ترکیب Ctrl+SHift+۲ برای نیم فاصله (وقتی زبان فارسی باشد) کار میکند.

توجه: برای تهیه فایل مقاله یا کتاب با X_TPersian، باید از کد UTFA برای کدگذاری فایل استفاده شود. برای انتخاب در ادیتور، از منوی Encoding گزینه مورد نظر انتخاب شود.

۴ تبدیل فایلهای Word به IFT_EX و برعکس

یک نرم افزار قوی برای تبدیل بین Word و MTEX، نرمافزار GrindEQ است. این نرمافزار مجانی نیست ولی تا ۱۰ فایل را برای شما تبدیل میکند. برای انجام تبدیل لازم است نرمافزار Office 2010 را نصب و سپس دو فایل مربوط به تبدیل بین Word و MTEX(در پوشه Convert وجود دارد) را نصب نمایید.

۱.۴ تبدیل Word به IAT_EX

فایل خود را در Word باز کنید. سپس از منوی Save As ، File را انتخاب کنید و در قسمت Save as Type، نوع LaTeX[GrindEQ] را انتخاب کنید. از پنجره باز شده گزینههای مناسب را انتخاب و فایل را ذخیره کنید. فایل ذخیره شده با فرمت MT_EX است.

اگر فایل Word شما **فارسی** است، باید از پنجره باز شده، در قسمت ،encoding گزینهٔ UTFA یا Unicode را انتخاب کنید. (شکل ۳ را ببینید.) در فایل I^AT_EX ایجاد شده نیز باید دستور {usepackage{xepersian} و دستورات مربوط به فونت متن اضافه شود.

همچنین در قسمتهای انگلیسی باید دستور latin\ قبل از متن انگلیسی و persian\ بعد از متن انگلیسی قرار گیرد.

۲.۴ تبدیل I^AT_EX به ۲۰۴

در Word فایل MT_EXرا باز کنید (فایل با پسوند tex.). از پنجره باز شده مشابه قبلی، گزینههای مناسب را انتخاب کنید. فایل به فرمت Word تبدیل شده و باز میشود و میتوانید آن را ذخیره کنید. امکان انتخاب فونت و سایر خواص در پنجره باز شده هنگام تبدیل ممکن است.

مشابه قبل، اگر فایل ET_EX شما ف**ارسی** است، باید از پنجره باز شده، در قسمت encoding گزینهٔ UTFA یا را انتخاب کنید. (شکل ۳ را ببینید.)

Page Font Styles	LaTeX encoding:	UTF-8	•
Font Styles	📝 Always read L	aTeX preamble	
Styles	Symmids 38		
Equations	Quotes:		
References	Curly		
1 Counters	🔘 "straight"	(
Images	🔘 ignore		
Bibliography			
System			
© GrindEO™	LaTeX-to-Word 2012	www.grindea	q.com
UNREGISTER	ED! Please register!	-	
REGISTE	R Obtain code		
H	References Counters Images Bibliography System © GrindEQ™ UNREGISTER REGISTE OK	References *curly* *curly* *straight' ignore Bibliography System GrindEQ*** LaTeX-to-Word 2012 UNREGISTEREDI Please registeri REGISTER Obtain code OK Cancel 	References Counters Images Bibliography System © GrindEQ™ LaTeX-to-Word 2012 Www.grinded UNREGISTEREDI Please register! REGISTER Obtain code OK Cancel Apply

شکل ۳: پنجره تبدیل Word به MTEX (سمت چپ) و MTEX به Word (سمت راست).

توجه: با توجه به این که امکان تبدیل فایلهای FarsiT_EX به یونیکد در زیر بیان شده است، میتوان پس از تبدیل این فایلها به یونیکد، آنها را با استفاده از ابزار فوق به Word نیز تبدیل کرد. البته این مورد از نظر کیفیت انجام آزمایش نشده است.

۵ نصب FarsiT_EX

- ۰. ابتدا MikTeX2.8 را نصب کنید. در ادامه، فرض میکنیم این نرم افزار در مسیر C:\miktex2.8 نصب شده است. در صورتی که برنامه در مسیر دیگری نصب شده است مسیر جدید جایگزین مسیر فوق در ادامه روند گردد.
- ۲. فایل farsitex-1.0-alpha-3 را در مسیر C:\miktex2.8 باز (unzip) کنید. (فایلهای این قسمت در پوشه FarsiTeX موجودند).
- ۳. ادیتور فارسی تک در مسیر Editor 1 را در مسیر C:\miktex2.8\miktex bin نصب کنید. دقت کنید که معمولا bin آخر توسط برنامه گذاشته می شود.
- ۴. فایل فشرده 12 Bditor را که در مسیر Editor قرار دارد روی مسیر miktex/bin / Btexe 10-84012
 ۰۴ فایل فشرده 12 می از کنید. در اینجا سوال پرسیده می شود که فایل وجود دارد و آیا رونویسی شود که بله را انتخاب کنید.
 - د. در قسمت Start \Longrightarrow Run دستور mo_admin دا اجرا کنید.
 - ۶. در پنجره باز شده، روی Refresh FNDB کلیک کنید و منتظر بمانید تا کار انجام شود.
- ۲. در همین پنجره، روی منوی Formats کلیک کنید و روی New کلیک کنید و جدول را مطابق اطلاعات زیر به طور دقیق تکمیل کنید. در تکمیل دقیق اطلاعات این قسمت دقت کنید وگرنه فارسی تک اجرا نخواهد شد.

Format key: farsitex Format name: farsitex Compiler: pdftex Input file name: farsitex.ini Output file name: farsitex.efmt Preloaded Format: Description: FarsiTeX

قسمت مربوط به Preloaded Format خالی گذاشته شود.

- ۸. پس از وارد کردن اطلاعات و زدن OK عبارت FarsiTeX در جدول سمت چپ ظاهر می شود. روی آن کلیک
 کرده و سپس روی Build کلیک کنید. پس از اتمام کار پنجره را ببندید.
- ۹. در مسیر x.sty را به C:\miktex2.8\tex\latex209\base (فقط برای x.sty را به x.sty (فقط برای فایلهای x.sty به article.sty تغییر کند. فایلهای book، article و report) تغییر دهید. به عنوان مثال article.sty به book، article تغییر کند. با این کار در فایلهای فارسیتک نیز باید به جای article در دستور \documentstyle به documentstyle تبدیل شود.
 - ۱۰. در قسمت Start => Run دستور mo_admin را اجرا کنید. (بله! تکراری است ولی باید تکرار شود.)
 - ۱۱. در پنجره باز شده، روی Refresh FNDB کلیک کنید و منتظر بمانید تا کار انجام شود.
- ۱۲. در صورت تمایل به نصب فونت لوتوس، فایل lotusfont.zip را در مسیر C:\miltex2.8 باز کنید و سپس در قسمت Start ⇒ Run دستورu– initexmf را اجرا کنید.
 - ۱۳. در قسمت Start ⇒ Run دستور mo_admin را اجرا کنید. (بله! تکراری است ولی باید تکرار شود.)
 - ۱۴. در پنجره باز شده، روی Refresh FNDB کلیک کنید و منتظر بمانید تا کار انجام شود.

۶ تبدیل فایل های فارسی تک به زیپرشن

نرمافزار تبدیل فایلهای فارسی تک به زیپرشن توسط آقای دکتر واحدی آماده شده است. این نرمافزار با زبان Python نوشته شده و برای اجرا لازم است آن را روی کامپیوتر نصب نمایید. جزئیات اجرا از راهنمای زیپرشن در زیر آمده است.

5.3 Converting Your FarsiT_EX Files To XePersian or Unicode

There is a python program written by Mostafa Vahedi that enables you to convert FarsiT_EX files to XePersian or unicode. This program can be found in doc folder with the name ftxe=0.11.py. To convert your FarsiT_EX files to XePersian, put

ftxe-0.11.py in the same directory that your FarsiT_EX file is, and then open a terminal/command prompt and do the following:

python ftxe-0.11.py file.ftx file.tex

This will convert your file.ftx (FarsiT_EX file) to file.tex (XePersian file). The general syntax syntax of using the python script is as follow:

python ftxe-0.11.py [-r] [-s] [-x] [-u] input-filename1 input-filename2

Where

- -r (DEFAULT) recursively consider files included in the given files
- -s do not recursively consider files
- -x (DEFAULT) insert XePersian related commands
- -u only convert to unicode (and not to XePersian)

Please note that the python script will not work with versions of python later than 2.6. So you are encouraged to use version 2.6 of python to benefit from this python script.